

[31] me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

vanjska, bezbjednosna
i odbrambena politika

Kontakt: Kancelarija glavnog pregovarača:
tel: +382 (0)20 225-568; +382 (0)20 246-264
e-mail: kgp@mfa.gov.me; web sajt: <http://www.mvpei.gov.me/>

31 VANJSKA, BEZBJEDNOSNA I ODBRAMBENA POLITIKA

Evropski Savjet je 29. VI 2012. potvrdio odluku Savjeta opštih poslova od 26. VI 2012. o otvaranju pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Prva Međuvladina konferencija između Crne Gore i EU održana je 29. VI 2012. kojom je i zvanično otvoren proces pregovora.

Eksplanatorni analitički pregled za pregovaračko poglavlje 31. održan je 17. V 2013. a bilateralni dio analitičkog pregleda 27. VI 2013. u Briselu.

Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika temelje se na pravnim aktima, uključujući pravno obavezujuće međunarodne sporazume, te na političkim dokumentima. Pravnu tekovinu sačinjavaju političke deklaracije, aktivnosti i sporazumi. Države članice moraju biti u mogućnosti sprovesti politički dijalog unutar okvira CFSP-a (Common Foreign and Security Policy), uskladiti se s izjavama EU i učestvovati u aktivnostima EU iz ove oblasti.

Pravna tekovina za poglavlje 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika može se podijeliti u dvije klasifikacije: Evropska politička saradnja i Zajednička vanjska i bezbjednosna politika.

ZAJEDNIČKA VANJSKA I BEZBJEDNOSNA POLITIKA (ZVBP) i ZAJEDNIČKA BEZBJEDNOSNA I ODBRAMBENA POLITIKA (ZBOP)

ZVBP je organizovana i dogovorena vanjska politika EU koja se odnosi na bezbjednost i odbranu. Bavi se određenim dijelom vanjskih odnosa EU, u čijem domenu se uglavnom uključuju trgovinska i komercijalna politika, ali i druge oblasti, kao što su obezbjeđivanje novčanih sredstava za treće zemlje, i ostalo. Vanjskom politikom predsjedava i predstavlja je Visoki predstavnik EU Ketrin Ešton (Catherine Ashton).

ZBOP je glavni element ZVBP EU, i pokriva oblasti odbrane i vojnog aspekta. ZBOP je u nadležnosti Evropskog savjeta, ali, takođe, i VP EU K. Ešton koja na Savjetu za vanjske poslove, kojim predsjedava, priprema odluke koje će kasnije biti predložene Savjetu. Evropska unija učestvuje u misijama i operacijama u cijelom svijetu. One su podijeljene na civilne i vojne misije.

POLITIČKI DIJALOG SA EU

U okviru ove oblasti obrađuju se pitanja odnosa države kandidata sa Evropskom unijom i njenim institucijama. Obrađuje se takođe pitanje zajedničkih tijela Crne Gore i EU, kao i pristupanje deklaracijama i konvencijama EU.

SARADNJA S MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

U ovoj oblasti obrađuje se pitanje saradnje države kandidata sa Međunarodnim organizacijama, pri čemu primat ima saradnja sa Ujedinjenim nacijama i Savjetom Evrope. Rezoluciju kojom se Generalnoj skupštini preporučuje prijem Crne Gore u UN, Savjet bezbjednosti je donio na sjednici od 22. VI 2006. godine. Rezoluciju o prijemu Crne Gore u UN, Generalna skupština je usvojila 28. VI 2006. godine. Time je Crna Gora postala 192. članica OUN. Nakon prijema u UN, Crna Gora je otvorila svoje misije i imenovala stalne predstavnike pri UN u Njujorku, Beču i Ženevi. Pokrenuta je procedura i regulisano članstvo u velikom broju agencija i specijalizovanih organizacija iz sistema UN.

KONTROLA NAORUŽANJA

Crna Gora je potpisnik brojnih dokumenata čiji je cilj kontrola naoružanja. Zemlja kandidat za članstvo u EU mora imati razvijen sistem kontrole naoružanja, koji se zasniva na normativnom okviru usklađenom s pravnom tekovinom EU. Procjena koju Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija vrši u domenu svoje nadležnosti predstavlja samo jedan segment složenog sistema kontrole spoljne trgovine oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene, u kojem niz državnih institucija zajedničkim naporima implementira pravni okvir, carinsku kontrolu, podizanje svijesti javnosti, kao i sprovođenje kaznenih mjera u slučaju kršenja Zakona. Crna Gora za sada ostvaruje dobar napredak kroz mjerljive rezultate u ovoj oblasti.

EVROPSKA BEZBJEDNOSNA I ODBRAMBENA POLITIKA

Ova oblast podrazumijeva regulisanje učešća države kandidata u misijama i vojno – odbrambenim institucijama i organizacijama koje su od interesa za Evropsku uniju. U prvom redu se ističe saradnja države kandidata s NATO-om i učešće u mirovnim misijama. Kako je učlanjenje u NATO uz pristupanje Evropskoj uniji, jedan od prioriteta u vanjskoj politici, tako će ovi procesi biti sprovedeni simultano. Pored angažovanja u ISAF misiji u Avganistanu, pripadnici Vojske Crne Gore su angažovani u dvije međunarodne mirovne misije: UN misija u Liberiji – UNMIL i EU NAVFOR ATALANTA u vodama Ardenskog zaliva, pomorska operacija EU.